

ETELÄ-SUOMEN ALUEHALLINTOVIRASTON ALUEEN RAJANYLITYSPAIKKOJA KOSKEVAN TARTUNTATAUTILAIN 16 §:N MUKAISEN MÄÄRÄYKSEN (ESAVI/44223/2021) KUMOAMINEN

TAUSTAA

Maailman terveysjärjestö WHO julisti koronavirusepidemian pandemiaksi 11.3.2020. Koronavirus on yleisvaarallinen tartuntatauti.

Sosiaali- ja terveysministeriö (STM) antoi 27.11.2021 ohjauskirjeen tartuntatautilain mukaisista toimenpiteistä matkustajille, jotka ovat oleskelleet maissa, joissa on todettu B.1.1.529-koronavirusmuunnoksen leviämistä.

Ohjauskirjeen mukaan Etelä-Afrikassa ja Botswanassa on havaittu uusi koronavirusmuunnos B.1.1.529, jossa on useita viruksen piikkiproteiiniin rakenteeseen kohdistuvia perimän mutaatioita. Muutosten johdosta viruksen pelätään leviävän aiempia virusmuunnoksia tehokkaammin ja mahdollisesti aiheuttavan tautitapauksia myös aiemmin koronavirus-taudin sairastaneille sekä täyden rokotussarjan saaneille.

Sosiaali- ja terveysministeriö katsoi, että uusi koronavirusmuunnos B.1.1.529 muodostaa merkittävän uhan väestön terveyden ja hyvinvoinnin vaarantumiseen, rokotussuojan riittämättömyyteen ja epidemiatilanteen olennaiseen heikkenemiseen. Tarkemman tutkimustiedon vielä puuttuessa virusmuunnoksen aiheuttamaan uhkaan tulee varovaisuusperiaatteen mukaisesti vastata tehokkailla toimenpiteillä, joilla pyritään tunnistamaan kaikki henkilöt, joilla voi olla kyseisen virusmuunnoksen aiheuttama tartunta, estämään mahdolliset jatkotartunnat ja estämään näin virusmuunnoksen aiheuttaman taudin leviäminen. Ministeriön kannan mukaisesti oli perusteltua välittömästi harkita, että kaikki matkustajat, jotka ovat viimeisen 14 vuorokauden aikana oleskelleet maissa, joissa on havaittu kyseisen virusmuunnoksen leviämistä, määrättäisiin tartuntatautilain 16 §:n mukaisesti pakolliseen terveystarkastukseen. Sosiaali- ja terveysministeriön mukaan päätös

pakollisesta terveystarkastuksesta voidaan kohdistaa myös henkilöillä, joilla on esittää tartuntatautilain 16 a §:n edellyttämät todistukset.

Sosiaali- ja terveysministeriö katsoi, että vallitsevassa epidemiatilanteessa on välttämätöntä, että toimivaltaiset viranomaiset toimivat ennakoivasti ja viivytyksettä ja valmistautuvat käyttämään tartuntatautilain mukaisia toimivaltuuksiaan pakollisten terveystarkastusten määräämisestä variantin leviämisen estämiseksi seuraavasti.

Sosiaali- ja terveysministeriö kehotti aluehallintovirastoja viipymättä harkitsemaan ja tekemään tämän mukaisesti päätökset tartuntatautilain 16 §:n mukaisista pakollisista terveystarkastuksista kaikille 6 vuotta täyttäneille henkilöille (ml. kuljetus ja logistiikkahenkilöstö), jotka saapuvat Suomeen maista, joissa on Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen antaman tiedon mukaan todettu B.1.1.529 -virusmuunnoksen leviämistä, tai jotka ovat maahan saapuessaan oleskelleet viimeisen 14 vuorokauden aikana tällaisissa maissa. Tarvittaessa viraston on harkittava ja päätettävä tartuntatautilain 15 §:n mukaisesti terveystarkastuksen järjestämisestä maahantulopaikoilla.

Sosiaali- ja terveysministeriö korjasi 1.12.2021 (VN/31072/2021) 27.11.2021 antamaansa ohjauskirjettä. Korjauksen mukaan terveystarkastuksen ulkopuolelle voidaan rajata kuljetus- ja logistiikka-alalla toimivat matkustaja- tai tavaraliikenteen kuljettajat, alusten, ilma-alusten tai junien miehistöt heidän työtehtävissään ja vaihtomiehistöt heidän siirtyessään työtehtäviin tai työtehtävissä. Kyseisille kuljetus- ja logistiikka-alan henkilöille tulee kuitenkin tarjota mahdollisuus osallistua covid-testiin heidän niin halutessaan ja mikäli henkilöllä on koronatautiin viittaavia oireita tai on muuten aihetta epäillä koronavirustartuntaa.

Sosiaali- ja terveysministeriö täydensi 16.12.2021 (VN/31072/2021) 27.11.2021 antamaansa ja 1.12.2021 korjaamaansa ohjausta. Täydennyksen mukaan THL on 13.12.2021 todennut lausunnossaan sosiaali- ja terveysministeriölle, että Omikron-virusmuunnos on levinnyt tällä hetkellä edellä mainittujen maiden lisäksi erityisesti Nigeriassa, Iso-Britanniassa, Norjassa ja Tanskassa. Isolla-Britannialla ja Tanskalla on korkean testaus- ja sekvensointikapasiteetin vuoksi hyvät edellytykset havaita muunnosta. Yksittäisiä tai useita omikron-virusmuunnoksen aiheuttamia tautitapauksia on todettu kuitenkin ympäri maailman.

Sosiaali- ja terveysministeriö katsoi täydennyksessään, että uusi Omikron-koronavirusmuunnos muodostaa merkittävän uhan väestön terveyden ja hyvinvoinnin vaarantumiselle, rokotussuojan riittämättömyydelle sekä epidemiatilanteen olennaiselle heikkenemiselle. Tarkemman tutkimustiedon vielä puuttuessa virusmuunnoksen aiheuttamaan uhkaan tulee varovaisuusperiaatteen mukaisesti vastata tehokkailla toimenpiteillä, joilla pyritään tunnistamaan kaikki henkilöt, joilla voi olla kyseisen virusmuunnoksen aiheuttama tartunta, estämään

mahdolliset jatkotartunnat ja estämään näin virusmuunnoksen aiheuttaman taudin leviäminen. Sosiaali- ja terveysministeriön mukaan oli perusteltua edelleen harkita, että kaikki matkustajat, jotka ovat viimeisen 14 vuorokauden aikana oleskelleet maissa, joissa on havaittu kyseisen virusmuunnoksen leviämistä, määrättäisiin tartuntatautilain 16 §:n mukaisesti pakolliseen terveystarkastukseen oireista ja rokotusstatuksesta riippumatta, kunnes on varmistunut, että henkilöllä ei ole tartuntaa.

Sosiaali ja terveysministeriö kehotti täydennyksessään aluehallintovirastoja, kuntia ja sairaanhoitopiirejä huomioimaan yllä mainitun THL:n lausunnon, jossa se toteaa Omikron-muunnoksen leviävän myös Nigeriassa, Iso-Britanniassa, Norjassa ja Tanskassa.

Sosiaali- ja terveysministeriö katsoi täydennyksessä, että vallitsevassa epidemiatilanteessa on välttämätöntä, että toimivaltaiset viranomaiset toimivat ennakoivasti ja viivytyksettä sekä harkintansa perusteella käyttävät tartuntatautilain mukaisia toimivaltuuksiaan pakollisten terveystarkastusten ja tarvittaessa karanteenien määräämisestä variantin leviämisen estämiseksi.

Täydennyksen mukaan tartuntatautilain 16 §:n mukaisten pakollisten terveystarkastusten piiriin tulisi sisällyttää 1.12.2021 annetussa ohjauskirjeessä mainittujen maiden lisäksi THL:n arvioon perustuen Norjassa, Tanskassa, Iso-Britanniassa ja Nigeriassa oleskelleet henkilöt. Näistä maista tulijoille tulisi pyrkiä paikallisten resurssien sallimissa rajoissa järjestämään pakollinen terveystarkastus, kuitenkin siten, että mikäli maahan saapuvalla henkilöllä on esittää todistus enintään 48 tuntia ennen Suomeen saapumista tehdystä negatiivisesta testistä ei pakolliseen terveystarkastukseen olisi aihetta.

Pakollisten terveystarkastusten osalta sosiaali- ja terveysministeriö toteaa täydennyksessään, että ohjauskirjeessä 1.12.2021 esitetyt rajaukset ovat edelleen tarkoituksenmukaisia ja tarkastusten ulkopuolelle voidaan rajata siinä todetut ryhmät, kuten kuljetus- ja logistiikka-alan henkilöstö. Lisäksi terveystarkastusten ulkopuolelle voidaan jättää 31.12.2021 saakka vuonna 2005 tai myöhemmin syntyneet ja 1.1.2022 alkaen vuonna 2006 tai myöhemmin syntyneet.

Aluehallintovirasto on viimeksi 17.12.2021 antamallaan päätöksellä (ESAVI/44223/2021) määrännyt tartuntatautilain 16 §:n nojalla kaikki Etelä-Suomen aluehallintoviraston alueen rajanylityspaikkojen kautta Suomeen saapuvat henkilöt, jotka ovat viimeisen 14 vuorokauden aikana oleskelleet maissa, joissa on havaittu B.1.1.529-virusmuunnoksen (omikron) leviämistä, osallistumaan terveysviranomaisten järjestämään terveystarkastukseen yleisvaarallisen covid-19-tartuntataudin leviämisen ehkäisemiseksi. Määräys on voimassa 18.12.2021-31.1.2022.

SOSIAALI- JA TERVEYSMINISTERIÖN 29.12.2021 ANTAMA OHJAUS

Sosiaali- ja terveysministeriö antoi 29.12.2021 ohjauskirjeen (VN/31072/2021) Täydennys; Tartuntatautilain mukaiset toimenpiteet matkustajille, jotka ovat oleskelleen maissa, joissa on todettu B.1.1.529-koronavirusmuunnoksen leviämistä.

Kirjeessä todetaan, että sosiaali- ja terveysministeriö täydentää tällä kirjeellä 1.12.2021 (VN/31072/2021-STM-2) ja 16.12.2021 (VN/31072/2021) antamaansa ohjausta liittyen henkilöihin, jotka ovat oleskelleet maissa, joissa on todettu omikron B.1.1.529-koronavirusmuunnoksen leviämistä.

Kirjeen mukaan valtioneuvoston päätöksellä 16.12.2021 jatkettiin ulkorajoja koskevia maahantulon rajoituksia ja terveysturvallisuustoimia tiukennettiin 21.12.2021 alkaen. Valtioneuvoston 16.12.2021 tekemän päätöksen mukaan EU:n ja Schengen-alueen ulkopuolelta saapuvilta matkustajilta edellytetään hyväksyttävää covid-19-rokotussarjaa tai sairastettua covid-19-tautia koskevan todistuksen lisäksi todistus enintään 48 tuntia ennen Suomeen saapumista tehdyn covid-19-testin negatiivisesta tuloksesta. Vaatimus koskee 31.12.2021 saakka 2005 tai aiemmin syntyneitä ja 1.1.2022 alkaen 2006 tai aiemmin syntyneitä.

Vaatimus ei koske Suomessa tai muussa EU- tai Schengen-valtiossa asuvia heidän palatessaan asuinmaahansa eikä henkilöitä, joiden maahantulon perusteena on välttämätön syy kuten pakottavat perheasiat tai muut pakottavat henkilökohtaiset syyt.

Samassa yhteydessä luovuttiin eteläisen Afrikan valtioita koskevista erityisrajoituksista. Ulkorajoja koskeva päätös on voimassa 16.1.2022 asti.

Kirjeen mukaan valtioneuvosto päätti 28.12.2021 sisäraja- ja valvonnan palauttamisesta Suomeen ja kaikkien Schengen-maiden väliseen liikenteeseen. Päätös tuli voimaan 28.12.2021 kello 15.00 alkaen ja se on voimassa 16.1.2021 asti. Ulkorajapäätöksen tavoin muilta kuin suomalaisilta, Suomessa pysyvästi asuvilta ulkomaalaisilta tai henkilöiltä, joiden maahantuloon on valtioneuvoston päätöksessä mainittu välttämätön syy, vaaditaan maahantulon edellytyksenä todistus täydestä rokotussarjasta tai alle kuusi kuukautta sitten sairastetusta covid-19-taudista ja lisäksi vaaditaan todistus alle 48 tuntia vanhasta negatiivisesta covid-19-testituloksesta. Vaatimus koskee ulkorajapäätöksen tavoin 31.12.2021 asti vuonna 2005 tai sitä aikaisemmin syntyneitä ja 1.1.2022 alkaen vuonna 2006 tai sitä aikaisemmin syntyneitä. Todistuksia ei edellytetä Suomen kansalaisilta, Suomessa pysyvästi asuvilta ulkomaalaisilta, eikä henkilöiltä, joiden maahantuloon on valtioneuvoston päätöksessä tarkoitettu välttämätön syy.

Edellä mainitusta poiketen Suomen ja Ruotsin ja Suomen ja Norjan välisen maarajan rajayhteisöjen asukkaat sekä Ruotsin Norrtäljen kunnan ja Ahvenanmaan maakunnan välisessä liikenteessä matkustavat voisivat saapua Suomeen, jos heillä on mukanaan joko todistus hyväksytystä covid-19-rokotussarjasta, EU:n digitaalinen koronatodistus alle kuusi kuukautta sitten sairastetusta covid-19-taudista tai todistus enintään 7 vuorokautta ennen Suomeen saapumista tehdyn covid-19-testin negatiivisesta tuloksesta.

Kirjeen mukaan suomalaisille ja Suomessa asuville ulkomaalaisille sekä välttämättömästä syystä Suomeen saapuville suositellaan ennen Suomeen palaamista ennakkotestausta sekä kotitestausta Suomeen saapumisen jälkeen.

Ohjauskirjeessä todetaan, että kaikkia matkustajia koskevat kuitenkin tartuntatautilain mukaiset vaatimukset.

Ohjauskirjeessä todetaan, että valtioneuvoston tekemien sisä- ja ulkorajapäätösten ennakkotesti- ja rokotusvaatimusten johdosta sosiaali- ja terveysministeriö katsoo, että aluehallintovirastojen on syytä uudelleen harkita onko 16.12.2021 annetussa ohjauskirjeessä mainittujen omikron-virusmuunnoksen leviämiseen perustuneiden maalistojen mukaisille, matkustajien pakollisia terveystarkastuksia koskeville aluehallintovirastojen erillispäätöksille välttämätöntä tarvetta tämän sisältöisten sisä- ja ulkorajapäätösten voimassaolon aikana.

Sosiaali- ja terveysministeriö katsoo, että toimivaltaisten viranomaisten tulisi tartuntatautilain 16 §:n mukaisten päätösten tarvetta arvioidessaan huomioida sisä- ja ulkorajavalvonnan maahantuloa koskevien edellytysten arvioinnin osana tehty koronatodistusten, sairastettua koronatautiä koskevien todistusten sekä rokotustodistusten tarkistus.

KUULEMINEN

Kuuleminen olisi saattanut vaarantaa tämän päätöksen tarkoituksen toteutumisen, ja siitä johtuva viivästyminen olisi aiheuttanut huomattavaa haittaa ihmisten terveydelle ja yleiselle turvallisuudelle, minkä vuoksi hallintolain (434/2003) 34 §:n 2 momentin 5 kohdan nojalla asiassa ei ole suoritettu kuulemista.

ALUEHALLINTOVIRASTON RATKAISU JA PERUSTELUT

Määräys

Aluehallintovirasto kumooa 17.12.2021 antamansa tartuntatautilain 16 §:n mukaisen määräyksen (ESA VI/44223/2021) koskien Suomeen saapuvien henkilöiden pakollisia terveystarkastuksia toimialueensa rajanylityspaikoilla ajalta 31.12.2021-31.1.2021.

Perustelut

Sovellettavat oikeusohjeet

Perustuslain (731/1999) 7 §:n mukaan jokaisella on oikeus elämään sekä henkilökohtaiseen vapauteen, koskemattomuuteen ja turvallisuuteen.

Perustuslain 10 §:n mukaan jokaisen yksityiselämä, kunnia ja kotirauha on turvattu.

Perustuslain 22 §:n mukaan julkisen vallan on turvattava perusoikeuksien ja ihmisoikeuksien toteutuminen.

Tartuntatautilain (1227/2016) 1 §:n mukaan lain tarkoituksena on ehkäistä tartuntatauteja ja niiden leviämistä sekä niistä ihmisille ja yhteiskunnalle aiheutuvia haittoja.

Tartuntatautilain 6 § mukaan tässä laissa tarkoitettujen valtion viranomaisten ja asiantuntijalaitosten sekä kuntien ja kuntayhtymien on järjestelmällisesti torjuttava tartuntatauteja sekä varauduttava terveydenhuollon häiriötilanteisiin. Niiden on ryhdyttävä välittömiin toimiin saatuaan tiedon torjuntatoimia edellyttävän tartuntataudin esiintymisestä tai sellaisen vaarasta toimialueellaan.

Tartuntatautilain 8 § mukaan aluehallintovirasto sovittaa yhteen ja valvoo tartuntatautien torjuntaa alueellaan. Aluehallintovirasto valvoo, että sairaanhoitopiirien kuntayhtymät ovat varautuneet alueellisesti terveydenhuollon häiriötilanteita varten. Aluehallintovirasto valvoo torjuntatyön säännösten mukaista toteuttamista sekä kansallisten suunnitelmien ja sosiaali- ja terveysministeriön päätösten toimeenpanoa. Aluehallintovirastossa on oltava virastoon virkasuhteessa oleva tartuntataudeista vastaava lääkäri.

Sairaanhoitopiirin kuntayhtymä ohjaa ja tukee kuntia ja sosiaalihuollon ja terveydenhuollon toimintayksiköitä lääketieteellisellä asiantuntemuksellaan tartuntatautien torjunnassa, kehittää alueellisesti tartuntatautien diagnostiikkaa ja hoitoa sekä selvittää epidemioita yhdessä kuntien kanssa. Sairaanhoitopiiri varautuu poikkeuksellisten epidemioiden torjuntaan ja hoitoon sekä huolehtii hoitoon liittyvien infektioiden torjunnan kehittämisestä alueensa sosiaalihuollon ja terveydenhuollon toimintayksiköissä. Sairaanhoitopiirin kuntayhtymässä on oltava kuntayhtymään virkasuhteessa oleva tartuntataudeista vastaava lääkäri.

Aluehallintoviraston ja sen toimialueen sairaanhoitopiirien kuntayhtymien on tehtävä yhteistyötä tartuntatautien torjunnassa. Aluehallintovirasto tekee tässä laissa säädetyt hallinnolliset päätökset käyttäen hyväksi sairaanhoitopiirin kuntayhtymän, erityisvastuualueen ja Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen asiantuntemusta. Tartuntatautien torjunnan alueellinen varautuminen ja valmiussuunnittelu toteutetaan siten kuin

terveydenhuoltolain (1326/2010) 38 §:ssä säädetään ottaen huomioon myös työterveyshuollon ja yksityisen terveydenhuollon toiminta.

Tartuntatautilain 9 §:n mukaan kunnan velvollisuutena on järjestää alueellaan tässä laissa tarkoitettu tartuntatautien vastustamistyö osana kansanterveystyötä siten kuin kansanterveyslaissa (66/1972), terveydenhuoltolaissa (1326/2010) ja tässä laissa säädetään. Kunnassa on oltava kuntaan virkasuhteessa oleva tartuntataudeista vastaava lääkäri. Terveyskeskuksen tartuntataudeista vastaavan lääkärin on otettava selvää epäillyn tai todetun tartuntataudin laadusta ja sen levinneisyydestä sekä ryhdyttävä tarpeellisiin toimenpiteisiin taudin leviämisen estämiseksi. Tartuntatautien vastustamistyöhön kuuluu tässä laissa tartuntatautien ehkäisy, varhaistoteaminen ja seuranta, epidemian selvittämiseksi tai torjumiseksi tarvittavat toimenpiteet sekä tartuntatautiin sairastuneen tai sairastuneeksi epäillyn tutkimus, hoito ja lääkinnällinen kuntoutus sekä hoitoon liittyvien infektioiden torjunta. Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin kunnan järjestämistä ehkäisevistä palveluista tartuntatautien leviämisen ehkäisemiseksi.

Tartuntatautilain 14 §:n mukaan kunnan on järjestettävä yleisiä rokotuksia ja terveystarkastuksia tartuntatautien ehkäisemiseksi. Rokotukseen tai terveystarkastukseen osallistuminen on vapaaehtoista.

Tartuntatautilain 15 § mukaan aluehallintovirasto voi määrätä järjestettäväksi toimialueensa jollakin paikkakunnalla tai tietyssä työpaikassa, laitoksessa, kulkuneuvossa tai vastaavassa paikassa oleskeleville terveystarkastuksen, jos tarkastus on yleisvaarallisen tartuntataudin leviämisen estämiseksi tarpeen. Terveystarkastukseen osallistuminen on vapaaehtoista.

Terveystarkastuksen suorittaa lääkäri tai asianmukaisen koulutuksen saanut muu terveydenhuollon ammattihenkilö lääkärin valvonnassa. Tarkastuksen osana voidaan ottaa välttämättömiä näytteitä ja tehdä muu tutkimus, josta ei aiheudu merkittävää haittaa tutkittavalle.

Tartuntatautilain 16 § mukaan aluehallintovirasto voi päättää, että 14 ja 15 §:n mukaiseen terveystarkastukseen osallistuminen on pakollista, jos se on yleisvaarallisen tartuntataudin tai yleisvaaralliseksi perustellusti epäillyn tartuntataudin leviämisen ehkäisemiseksi välttämätöntä. Päätös voi kohdistua yksittäiseen tai useaan henkilöön.

Virkasuhteinen kunnan tai sairaanhoitopiirin tartuntataudeista vastaava lääkäri voi tehdä yksittäistä henkilöä koskevan päätöksen pakollisesta terveystarkastuksesta, jos se on yleisvaarallisen tartuntataudin tai yleisvaaralliseksi perustellusti epäillyn tartuntataudin leviämisen ehkäisemiseksi välttämätöntä.

Tartuntatautilain 16 a – g §:ssä on säädetty matkustamiseen liittyvistä toimenpiteistä; covid-19-testi Suomeen saavuttaessa, poikkeus velvollisuudesta esittää todistus ja osallistua testiin, covid-19-testi

maahan saapumisen jälkeen, neuvontavelvollisuus, saamelaisten kulttuurin ja elinkeinotoiminnan harjoittamista koskeva poikkeus ja covid-19-tautia koskeva luotettava todistus.

Tartuntataudeista annetun valtioneuvoston asetuksen 1 §:n 1 momentin 14 kohdan mukaan uuden koronaviruksen aiheuttama infektio on yleisvaarallinen tartuntatauti.

Johtopäätökset

Aluehallintovirasto on viimeksi 17.12.2021 antamallaan päätöksellä (ESAVI/44223/2021) määrännyt tartuntatautilain 16 §:n nojalla kaikki Etelä-Suomen aluehallintoviraston alueen rajanylityspaikkojen kautta Suomeen saapuvat henkilöt, jotka ovat viimeisen 14 vuorokauden aikana oleskelleet maissa, joissa on havaittu B.1.1.529-virusmuunnoksen (omikron) leviämistä, osallistumaan terveysviranomaisten järjestämään terveystarkastukseen yleisvaarallisen covid-19-tartuntataudin leviämisen ehkäisemiseksi. Määräys on voimassa 18.12.2021-31.1.2022.

Aluehallintoviraston määräys on perustunut tartuntatautilain 16 §:ään, jonka mukaan aluehallintovirasto voi päättää, että tartuntatautilain 14 ja 15 §:n mukaiseen terveystarkastukseen osallistuminen on pakollista, jos se on yleisvaarallisen tartuntataudin tai yleisvaaralliseksi perustellusti epäillyn tartuntataudin leviämisen ehkäisemiseksi välttämätöntä. Aluehallintovirasto on määräystä laatiessaan ottanut huomioon myös sosiaali- ja terveysministeriön asiassa 27.11.2021, 1.12.2021 ja 16.12.2021 antamat ohjauskirjeet.

Aluehallintovirasto on määräystä antaessaan arvioinut, että tartuntatautilain 16 a – g §:ssä säädetyt maahantuloon liittyvät säännökset eivät ole uuden koronavirusmuunnoksen havaitsemisen myötä olleet yksistään riittäviä ja kokonaisarvion perusteella tartuntatautilain 16 §:n mukainen päätös on katsottu välttämättömäksi Etelä-Suomen aluehallintoviraston alueen rajanylityspaikoille.

Valtioneuvoston päätöksellä 16.12.2021 jatkettiin ulkorajoja koskevia maahantulon rajoituksia ja terveysturvallisuustoimia tiukennettiin 21.12.2021 alkaen. Valtioneuvoston 16.12.2021 tekemän päätöksen mukaan EU:n ja Schengen-alueen ulkopuolelta saapuvilta matkustajilta edellytetään hyväksyttävää covid-19-rokotussarjaa tai sairastettua covid-19-tautia koskevan todistuksen lisäksi todistus enintään 48 tuntia ennen Suomeen saapumista tehdyn covid-19-testin negatiivisesta tuloksesta. Samassa yhteydessä luovuttiin eteläisen Afrikan valtioita koskevista erityisrajoituksista. Ulkorajoja koskeva päätös on voimassa 16.1.2022 asti.

Valtioneuvosto päätti 28.12.2021 sisäraja- ja sisärajoituksen palauttamisesta Suomeen ja kaikkien Schengen-maiden väliseen liikenteeseen. Päätös tuli voimaan 28.12.2021 kello 15.00 alkaen ja se on voimassa 16.1.2021

asti. Ulkorajapäätöksen tavoin muilta kuin suomalaisilta, Suomessa pysyvästi asuvilta ulkomaalaisilta tai henkilöiltä, joiden maahantuloon on valtioneuvoston päätöksessä mainittu välttämätön syy, vaaditaan maahantulon edellytyksenä todistus täydestä rokotussarjasta tai alle kuusi kuukautta sitten sairastetusta covid-19-taudista ja lisäksi vaaditaan todistus alle 48 tuntia vanhasta negatiivisesta covid-19-testituloksesta.

Vaatus koskee ulkorajapäätöksen tavoin 31.12.2021 asti vuonna 2005 tai sitä aikaisemmin syntyneitä ja 1.1.2022 alkaen vuonna 2006 tai sitä aikaisemmin syntyneitä. Todistuksia ei edellytetä Suomen kansalaisilta, Suomessa pysyvästi asuvilta ulkomaalaisilta, eikä henkilöiltä, joiden maahantuloon on valtioneuvoston päätöksessä tarkoitettu välttämätön syy.

Sosiaali- ja terveysministeriön 29.12.2021 antaman ohjauskirjeen mukaan suomalaisille ja Suomessa asuville ulkomaalaisille sekä välttämättömästä syystä Suomeen saapuville suositellaan ennen Suomeen palaamista ennakkotestausta sekä kotitestausta Suomeen saapumisen jälkeen. Lisäksi kaikkia matkustajia koskevat kuitenkin tartuntatautilain mukaiset vaatimukset.

Ohjauskirjeessä todetaan, että valtioneuvoston tekemien sisä- ja ulkorajapäätösten ennakkotesti- ja rokotusvaatimusten johdosta sosiaali- ja terveysministeriö katsoo, että aluehallintovirastojen on syytä uudelleen harkita onko 16.12.2021 annetussa ohjauskirjeessä mainittujen omikron-virusmuunnoksen leviämiseen perustuneiden maalistojen mukaisille, matkustajien pakollisia terveystarkastuksia koskeville aluehallintovirastojen erillispäätöksille välttämätöntä tarvetta tämän sisältöisten sisä- ja ulkorajapäätösten voimassaolon aikana.

Sosiaali- ja terveysministeriö katsoo, että toimivaltaisten viranomaisten tulisi tartuntatautilain 16 §:n mukaisten päätösten tarvetta arvioidessaan huomioida sisä- ja ulkorajavalvonnan maahantuloa koskevien edellytysten arvioinnin osana tehty koronatodistusten, sairastettua koronatautiä koskevien todistusten sekä rokotustodistusten tarkistuksia.

Aluehallintovirasto toteaa, että valtioneuvoston tekemien sisä- ja ulkorajapäätösten sekä tämän ohella voimassa olevien tartuntatautilain 16 a – g §:ien myötä, aluehallintoviraston tartuntatautilain 16 §:n mukaisia päätöksiä pakollisista terveystarkastuksista ei voida katsoa enää välttämättömiksi Etelä-Suomen aluehallintoviraston rajanylityspaikkojen kautta Suomeen saapuville henkilöille. Aluehallintovirasto kumoaa tällä päätöksellä 17.12.2021 antamansa tartuntatautilain 16 §:n mukaisen määräyksen (ESAVI/44223/2021) koskien Suomeen saapuvien henkilöiden pakollisia terveystarkastuksia toimialueensa rajanylityspaikoilla ajalta 31.12.2021-31.1.2021.

SOVELLETUT OIKEUSOHJEET

Perustuslaki (731/1999) 7, 10, 22 §

Tartuntatautilaki (1227/2016) 1, 6, 8, 9, 14, 15, 16, 16 a – g §

Valtioneuvoston asetus tartuntataudeista (146/2017) 1 §

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen voi tartuntatautilain 90 §:n 1 momentin perusteella hakea muutosta valittamalla Hämeenlinnan hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus on liitteenä.

TÄYTÄNTÖÖNPANO

Tämä päätös laitetaan mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta tartuntatautilain 91 §:n nojalla täytäntöön heti.

LISÄTIETOJA

Lisätietoja asiasta antaa tarvittaessa aluehallintoylilääkäri Anne Hiiri p. 0295 016 000 (vaihde).

yljohtajan sijainen,
johtaja

Kristiina Poikajärvi

aluehallintoylilääkäri

Anne Hiiri

LIITTEET

Liite 1, Etelä-Suomen aluehallintoviraston toimialueen kunnat

JAKELU JA SUORITEMAKSU**Päätös yleistiedoksiantona**

Tämän päätöksen tiedoksianto tapahtuu yleistiedoksiantona. Asiakirja pidetään kaikkien nähtävillä Etelä-Suomen aluehallintovirastossa 30.1.2022 saakka. Päätöksen nähtäville asettamisesta ilmoitetaan yleisessä tietoverkossa aluehallintoviraston verkkosivulla www.avi.fi.

Tämän päätöksen tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä siitä, kun edellä mainittu ilmoitus on julkaistu aluehallintoviraston verkkosivulla.

Tiedoksi

Etelä-Suomen aluehallintoviraston toimialueen kunnat ja kuntayhtymät

Etelä-Suomen aluehallintoviraston toimialueen sairaanhoitopiirit, joita pyydetään tiedottamaan päätöksestä alueensa kuntien tartuntataudeista vastaavia lääkäreitä

Etelä-Suomen aluehallintoviraston toimialueen poliisilaitokset

Etelä-Suomen aluehallintoviraston toimialueen pelastuslaitokset

Rajavartiolaitoksen esikunta, jota pyydetään tiedottamaan päätöksestä Etelä-Suomen rajanylityspaikkoja

Tulli

Helsingin Satama Oy

Lappeenranta Airport

Finavia Oyj

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos

Sosiaali- ja terveysministeriö

Valtioneuvoston kanslian viestintäosasto

Maksutta

Tämä asiakirja ESAVI/45521/2021 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument ESAVI/45521/2021 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Hiiri Anne 30.12.2021 10:53

Ratkaisija Poikajärvi Kristiina 30.12.2021 10:57